

USULSÜZLÜK CEZALARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ARTIRILDI VE BAZI FİİLLER ÖZEL USULSÜZLÜK KAPSAMINA ALINDI

Sirküler No: 2024/42
İstanbul, 07.08.2024

02.08.2024 tarihinde yürürlüğe girmek üzere Vergi Usul Kanunu'nun 352, 353, 355 ve mükerrer 355'inci maddelerinde yapılan değişikliklerle,

- *Usulsüzlük cezaları,*
- *Özel usulsüzlük cezaları ve*
- *Mükerrer 355. maddede yer alan cezalar,*

önemli ölçüde artırılmıştır.

Ayrıca, bazı fiiller ceza kapsamına alınarak, bunlar için yeni cezalar öngörülmüştür.

Konuya ilişkin açıklamalara aşağıda bölümler halinde yer verilmiştir.

A- Vergi Ziyası Cezası

Vergi Usul Kanunu'nun 344'üncü maddesine eklenen fıkra ile

Vergi dairesinin bilgisi dışında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunarak vergi ziyasına sebebiyet verilmesi durumunda;

-Kesilecek vergi ziyası cezasının yüzde elli artırımlı olarak uygulanacağı,

-Aynı vergi türü ve dönemine ilişkin daha sonra yapılacak tarhiyatlar nedeniyle kesilecek vergi ziyası cezalarına da aynı tutarda artırım yapılacağı

hükmü getirilmiştir.

B- Usulsüzlük Cezaları

Vergi Usul Kanununun 352'nci maddesinde yer alan usulsüzlük cezalarının yer aldığı cetveldeki tutarlar yeniden belirlenmiş, cetvelin adı da “1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel” olarak değiştirilmiştir.

Usulsüzlükler, derecelere ve bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvele göre cezalandırılmakta, usulsüzlük fiili re'sen takdiri gerektirirse, (1) sayılı cetvelde yazılı cezalar iki kat olarak kesilmektedir.

Yeni düzenlemeler çerçevesinde belirlenen usulsüzlük cezalarına ait “1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel” ile bu cezaları gerektiren fiiller aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel (I. Derece Usulsüzlükler İçin)

Mükellef Grupları	Ceza Tutarları (TL)	
	<i>Eski Ceza</i>	<i>Yeni Ceza</i>
-Sermaye şirketleri	1.100	20.000
-Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	660	10.000
-İkinci sınıf tüccarlar	330	5.000
-Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi oranlar	150	3.500
-Kazancı basit usulde tespit edilenler	87	2.250
-Gelir vergisinden muaf esnaf	40	1.500

Cetvelde Yazıl Cezaları Gerektiren I. Derece Usulsüzlükler:

1. Vergi ve harç beyannamelerinin süresinde verilmemiş olması;
2. Bu kanuna göre tutulması mecburi olan defterlerden herhangi birinin tutulmamış olması;
3. Defter kayıtlarının ve bunlarla ilgili vesikaların doğru bir vergi incelemesi yapılmasına imkân vermeyecek derecede noksan, usulsüz veya karışık olması;
4. (Mülga)
5. Çiftçiler tarafından 245'nci madde hükmüne göre muhtar ve ihtiyar heyetlerince yapılan davete müddetinde icabet edilmemesi;
6. Bu Kanunun kayıt nizamına ait hükümlerine (Madde 215 – 219 ile mükerrer madde 242) uyulmamış olması (Her incelemede inceleme tarihine kadar aynı takvim yılı için tespit edilen usulsüzlükler tek fiil sayılır);
7. İşe başlamanın zamanında bildirilmemesi;

8. Tasdiki mecburi olan defterlerden herhangi birinin tasdik muamelesinin yaptırılmamış olması (Kanuni sürenin sonundan başlayarak 1 ay geçtikten sonra tasdik ettirilenler, tasdik ettirilmemiş sayılır.);
9. Diğer ücretler üzerinden salınan Gelir Vergisinde, tarh zamanı geçtiği halde verginin tarh ettirilmemiş olması;
10. (Mülga)
11. Veraset ve intikal vergisi beyannamesinin 342'nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde verilmiş olması.

1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Cetvel (II. Derece Usulsüzlükler İçin)

Mükellef Grupları	Ceza Tutarları	
	Eski Ceza	Yeni Ceza
-Sermaye şirketleri	580	10.000
-Sermaye şirketleri dışında kalan birinci sınıf tüccar ve serbest meslek erbabı	330	5.000
-İkinci sınıf tüccarlar	150	3.500
-Yukarıdakiler dışında kalıp beyanname usulüyle gelir vergisine tabi oranlar	80	2.250
-Kazancı basit usulde tespit edilenler	40	1.500
-Gelir vergisinden muaf esnaf	23	1.000

Cetvelde Yazılı Cezaları Gerektiren II. Derece Usulsüzlükler:

1. Veraset ve intikal Vergisi Beyannamelerinin süresinin sonundan başlayarak 342'nci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen süre içinde verilmiş olması;
2. Ekim ve sayım beyanlarının süresi içinde veya kanunda istenilen bilgileri ihtiva edecek doğru bir şekilde yapılmaması;
3. (Mülga)
4. Vergi kanunlarında yazılı bildirmelerin zamanında yapılmamış olması (işe başlamayı bildirmek hariç);
5. Vergi karnesinin süresinin sonundan başlayarak 15 gün geçtiği halde alınmamış olması;
6. Tasdiki mecburi olan defterlerden herhangi birinin tasdik muamelesinin, süresinin sonundan başlayarak bir ay içinde yaptırılmış olması;
7. Vergi beyannameleri, bildirimler, evrak ve vesikaların kanunen belli şekil ve muhteviyatı ve ekleri ile bunlarla ilgili olarak yapılan diğer düzenlemelere ilişkin hükümlere uyulmamış olması
8. Hesap veya muamelelerin doğruluk veya açıklığını bozmamak şartıyla bazı evrak ve Vesikaların bulunmaması veya ibraz edilmemesi.

C- Özel Usulsüzlük Cezaları

1) Vergi Usul Kanunu'nun 353. Maddesinde Yapılan Düzenlemeler

Ayrıca:

-Bazı özel usulsüzlük cezaları yeniden düzenlenmiş olup, cezaların tekrarı halinde artırılmış ceza uygulaması getirilmiştir.

-Özel usulsüzlük cezasına tabi fiillerin, belgeleri almak zorunda olanların idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden beş iş günü içerisinde idareye bildirmesi durumunda, alıcı adına özel usulsüzlük cezası kesilmeyeceği,

-Bu bent kapsamındaki belgelerin düzenlenmediğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından, idarenin bilgisine girmeden önce belgenin düzenlenmesi gereken süreyi takip eden beş iş günü içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına bu bentte yer alan özel usulsüzlük cezasının 3 kat olarak uygulanacağı,

-Bu bentteki belgeler yerine Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlenmesi halinde, belgeleri düzenlemek zorunda olanlar adına 2 kat özel usulsüzlük cezası kesileceği,

-Bu bentteki belgelerin yerine Kanun kapsamında olmayan belgelerin düzenlendiğinin belgeyi almak zorunda olanlar tarafından beş iş günü içerisinde idareye bildirildiği durumlarda, söz konusu belgeleri düzenleyenler adına bu bentte yer alan cezaların (6) kat olarak uygulanacağı,

hükme bağlanmıştır.

Bu açıklamalar çerçevesinde, 7524 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikler sonrası özel usulsüzlük cezalarının eski ve yeni tutarlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Özel Usulsüzlük Cezası Gerektiren Fiil	Eski Ceza	Yeni Ceza (TL)
-Fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu verilmemesi, alınmaması (elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler dahil)	3.400	1. tespit 10.000 2. tespit 20.000 3. tespit 30.000 4. tespit 40.000 5. tespit 50.000 Sonrakiler 100.000
Bir takvim yılı içinde her bir belge nev'ine ilişkin olarak kesilecek toplam ceza	1.700.000	10.000.000

-Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihaz fişi, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığı'nca düzenleme zorunluluğu getirilen belgelerin düzenlenmemesi, kullanılmaması veya bulundurulmaması	3.400	1. tespit 10.000 2. tespit 20.000 3. tespit 30.000 4. tespit 40.000 5. tespit 50.000 Sonrakiler 100.000
Her bir belge nev'ine ilişkin olarak her bir tespit için toplam ceza	170.000	1.000.000
Her bir belge nev'ine ilişkin bir takvim yılı içinde kesilecek toplam ceza	1.700.000	10.000.000
-Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca tutulma ve günü gününe kayıt dilme mecburiyeti getirilen bulundurulmaması, günü gününe kayıt yapılmaması, yetkililere ibraz edilmemesi ve levha bulundurma, asma mecburiyetine uyulmaması	1.700	1.700
-Belirlenen muhasebe standartlarına, tek düzen hesap planına ve mali tablolara ilişkin usul ve esaslar ile muhasebeye yönelik bilgisayar programlarının üretilmesine ilişkin kural ve standartlara uyulmaması	40.000	65.000
-Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerde kullanılma zorunluluğu getirilen vergi numarasını kullanmaksızın işlem yapanlara her bir işlem için	2.000	2.000
-Belge basımı ile ilgili bildirim görevini tamamen veya kısmen yerine getirmeyen matbaa işletmecilerine (en fazla yıllık 1.300.000 TL)	6.600	6.600
-4358 sayılı Kanun uyarınca vergi kimlik numarası kullanma zorunluluğu getirilen kuruluşlardan yaptıkları işlemlere ilişkin bildirimleri, belirlenen standartlarda ve zamanda yerine getirmeyenlere	8.700	8.700
-Vergi Usul Kanunu'nun 127. maddenin (d) bendi uyarınca Maliye Bakanlığı'nın özel işaretli görevlisinin ikazına rağmen durmayan aracın sahibi adına	6.600	6.600
Tasdik raporu ibrazını yerine getirmeyenlere	Tutarın %5'i	Tutarın %5'i
-Alt Sınır	230.000	230.000
-Üst Sınır	2.300.000	2.300.000

2)Vergi Usul Kanunu'nun 353. Maddesinin Birinci Fıkrasının (1) ve (2) Numaralı Bendinde Yer Alan Ceza Tutarlarına Ait 2 Sayılı Cetvel

2 Sayılı Cetvel

	Madde 353/1-1 Bendi Ceza Miktarı (Asgari-TL)	Madde 353/1-2 Bendi Ceza Miktarı (TL)
2. Tespit	20.0000	20.0000
3. Tespit	30.0000	30.0000
4. Tespit	40.0000	40.0000
5. Tespit	50.0000	50.0000
6. Tespit	100.0000	100.0000

3)Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 355. Maddesinde Yapılan Düzenlemeler

Bu maddede; bilgi vermekten çekinenler ile 107/A, mükerrer 242, 256, 257, mükerrer 257. madde ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 98/A maddesi hükmüne uymayanlar için uygulanacak cezalar yer almaktadır.

7524 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle;

-Özel usulsüzlük cezaları ve ceza üst sınırları yeniden belirlenmiştir.

-Vergi Usul Kanunu'nun 152/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara uymayanlara uygulanacak ceza tutarı açıklanmıştır.

-Tahsilat ve ödemeleri belgelendirme zorunluluğu genişletilerek, mükellef olmayanlar da kapsama alınarak bunlar için özel usulsüzlük cezası belirlenmiştir.

-Elektronik ortamda ticari faaliyette bulunan hizmet sağlayıcılara ve aracı hizmet sağlayıcılara getirilen yükümlülükleri yerine getirmeyenler adına kesilen özel usulsüzlük cezası yeniden düzenlenmiştir.

-Mal teslimi veya hizmet karşılığında yapılan para transferlerinin, başkasına ait banka hesaplarına yatırılması durumunda, banka hesabını kullanan ve kullandıranlar adına özel usulsüzlük cezası kesileceği yönünde düzenleme yapılmıştır.

-Vergi Usul Kanunu'nun 153/A maddesi gereğince istenilen teminatı vermeyenlere veya tamamlamayanlara özel usulsüzlük cezası kesilmesi hükme bağlanmıştır.

Bu madde kapsamında uygulanacak Özel Usulsüzlük cezaları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

a) Özel Usulsüzlük Fiilleri ve Cezaları

Özel Usulsüzlük Fiili	Cezaya Muhatap Kişiler	Eski Ceza	Yeni Ceza (TL)
-Elektronik beyanname ve bilgi vermeme, defter ve belgelerle diğer kayıtları ibraz etmeme, mükerrer 242, 257, mükerrer 257. maddelerdeki yükümlülükler uymama ve muhtasar ve hizmet beyannamesine ilişkin zorunluluklara uymama	Birinci sınıf tüccarlar Serbest meslek erbabı	11.800	20.000
	İkinci sınıf tüccarlar Defter tutan çiftçiler Basit usule tabi olanlar	5.800	10.000
	Diğerleri	3.000	5.000
-e-Tebligata ilişkin yükümlülükler uymaması	Birinci sınıf tüccarlar Serbest meslek erbabı	6.900	6.900
	İkinci sınıf tüccarlar Defter tutan çiftçiler Basit usule tabi olanlar	3.400	3.400
	Diğerleri	1.800	1.800
-Aracı hizmet sağlayıcılara ilişkin bildirim, bilgi, muhafaza ve ibraz zorunluluğuna uymama (Bildirilmeyen, eksik veya yanıltıcı bildirilen her bir alım, satım, kiralama, ilan ve reklama konu mal ve hizmete ilişkin bilgi için)	Birinci sınıf tüccarlar Serbest meslek erbabı	59.000	20.000
	İkinci sınıf tüccarlar Defter tutan çiftçiler Basit usule tabi olanlar	29.000	10.000
	Diğerleri	6.000	5.000
	Üst Sınır	-	10.000.000
-Petrol, LPG ve araç ticaretine ilişkin teminat verme hükümlerine uymaması	Genel Oran	Brüt satışlar toplamının Binde 3'ü	
-Gerçek faydalanıcı bilgisine ilişkin yükümlülükler uymaması		35.400	75.000
-Tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğuna uymama	Genel Oran	Tutarın %5'i	Tutarın %5'i
	Üst Sınır	8.700.000	20.000.000

b) Yeni tanımlanan Usulsüzlük Fiilleri ve Cezaları

Özel Usulsüzlük Gerektiren Fiili	Cezaya Muhatap Kişiler ve Cezalar
-Mal teslimi veya hizmet karşılığı olarak yapılan para transferlerinin, başkalarına ait hesaplara yatırılması	İşleme konu tutarın % 10'u. -Asgari Ceza ((cezanın muhatabına göre) <ul style="list-style-type: none"> • 20.000 TL • 10.000 TL • 5.000 TL -Azami Ceza Tutarı: 20.000.000 TL
(*) Başkasına ait POS cihazı kullanımı <i>(Uygulamaya ilişkin Olarak GİB tarafından yapılan açıklama aşağıda yer almaktadır)</i>	Cezanın muhatabına göre (3 kat): <ul style="list-style-type: none"> • 20.000x3=60.000 TL • 10.000x3=30.000 TL • 5.000x3=15.000 TL -Azami Ceza Tutarı:20.000.000 TL
-VUK 153/A maddesine gereği istenen teminatın verilmemesi veya tamamlanmaması	Sahte belgede yer alan tutarın %10'u. -Asgari Ceza Tutarı 690.000 TL Azami Ceza Tutarı 10.000.000 TL
-ÖKC ve POS cihazları ile ilgili düzenlemelere uyulmaması	Ceza: 200.000 TL. Bir takvim yılında kesilecek azami ceza tutarı: TL.

(*) 7524 sayılı Kanunla Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesine eklenen altıncı fıkrada, mükelleflerin mal satışı veya hizmet ifası için yaptıkları tahsilatları, kendi mükellefiyeti adına kayıtlı olmayan ödeme sistemleri veya cihazları (POS ve benzeri cihazlar) aracılığıyla yapmaları durumunda, tahsilatı yapan mükelleflere ve cihazları kullandıranlara ayrı ayrı her bir işlem için 3 kat özel usulsüzlük cezası kesilmesi ve bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının 20 milyon Türk lirasını geçemeyeceği hükmünün uygulanmasına yönelik kamuoyuna yansıyan tereddütlerin giderilmesi amacıyla **GİB tarafından yapılan 06.08.2024 tarihli açıklamada;**

- Yapılan düzenlemeyle, mal teslimi veya hizmet ifaları için kredi kartı, banka kartı gibi ödeme aracı olarak kullanılan kartlar aracılığıyla yapılan tahsilatların, **başka mükelleflerin veya mükellef olmayanların elektronik cihazları/sistemleri (POS ve benzeri cihazlar) aracılığıyla yapanlara ve bu elektronik cihazları/sistemleri kullandıranlara özel usulsüzlük cezası kesilmek suretiyle bu husustaki kayıt dışı işlemlerin önlenmesinin amaçlandığı,**
  - Mükelleflerin bankacılık mevzuatı gereğince, **bankalar tarafından kendilerine tahsis edilen fiziki POS cihazını ve/veya sanal POS'u bayi-alt bayi ilişkisi ve benzeri ilişki kapsamında aralarındaki sözleşmeye istinaden alt işyerlerine söz konusu mevzuatta yer alan düzenlemelere uygun olarak kullandırmalarınınincezayı gerektiren bir fiil oluşturmadığı,**
  - **Bayi-alt bayi ilişkisi_**ve benzeri ilişki **kapsamında** gerek kendisine tahsis edilen POS cihazını kullandıran gerekse bu cihazlar vasıtasıyla teslim ettikleri mal ve hizmetlere ilişkin **tahsilatlarını yapan mükelleflerin**, 213 sayılı Kanunda yer alan hükümler gereğince **belge düzenleme, hasılatları kaydetme ve diğer yükümlülüklerini tam ve zamanında yerine getirmeleri şartıyla** bahse konu mevzuatta öngörüldüğü şekilde hareket edebilmelerinin mümkün olduğu,
  - Mal teslimi veya hizmet ifası yapılan **müşteri ile ödemeyi yapan kart sahibinin farklı kişiler olmasının cezaya tabi fiiller arasında sayılmadığı**, ödemeyi yapan kart sahibinin kim olduğunun bir öneminin olmaması nedeniyle **ödeme yaparken başkasının kredi kartını kullanmaktan dolayı özel usulsüzlük cezası uygulanmasının söz konusu olmadığı**,
- ifade edilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla.

RSM Turkey Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
Member of RSM International